

Motion till riksdagen 2019/20:1409

av **Hillevi Larsson och Jamal El-Haj (båda S)**

Undersköterskors arbetsvillkor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om undersköterskors arbetsvillkor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Undersköterskorna sliter i vården, äldreomsorgen och funktionsstödsverksamheten. De har tuffa arbetsvillkor men gör ett ovärderligt arbete för att välfärden ska fungera.

Samtidigt som många älskar sitt arbete och fortsätter i yrket fram till pension så ser vi en oroväckande utveckling av långtidssjukskrivningar och brist på arbetskraft. Det är dessutom betydligt färre i dag jämfört med förr som utbildar sig till undersköterskor. Det riskerar att leda till förvärrad arbetskraftsbrist, kompetensbrist och ökad press på de undersköterskor som är kvar i yrket.

Lösningen för att förebygga sjukskrivningar och arbetskraftsbrist är att förbättra arbetsvillkoren för undersköterskor och därmed möjliggöra att fler söker sig till yrket och kan arbeta fram till pension.

Underbemanning är det första problemet. Personaltätheten behöver öka. Om man jämför med hur det var på 1980-talet så var personaltätheten den dubbla mot i dag. I spåren av minskad bemanning är det många anhöriga som går ner i arbetstid eller slutar jobba helt för att ta hand om äldre och sjuka anhöriga. Det får negativa effekter för hela samhället och har blivit en kvinnofälla eftersom majoriteten av dem som lämnar jobbet för att ta hand om anhöriga är kvinnor. Ökad bemanning i välfärden skulle både förbättra villkoren för undersköterskor och leda till att färre anhöriga slutar arbeta eller gå ner i arbetstid.

Otrygga anställningsformer leder till otrygghet för personalen. Ofta medför visstidsanställning svårigheter att teckna abonnemang, hyreskontrakt med mera. Lönen är betydligt sämre, liksom arbetstiderna. Timanställningar där personalen rings in med kort varsel innebär att man inte kan planera sitt liv och skapar ekonomisk stress när man

aldrig vet om lönen ska räcka till nödvändiga utgifter. Långa perioder – många månader eller år – av osäker anställning är mest skadligt.

I manligt dominerade yrken är arbetskläder ofta en självklarhet. Men många undersköterskor väntar fortfarande på att få arbetskläder. Inom sjukvården fungerar det, där får undersköterskor och övriga yrkeskategorier arbetskläder. Eftersom svårt sjuka personer vårdas är hygienkraven höga inom sjukvården, och det innefattar kläder. Men trots att äldreomsorgen numera också till stor del handlar om att vårda sjuka och sköra människor så har arbetskläder inte ansetts som självklart. Även efter att beslut fattats om arbetskläder för undersköterskor i äldreomsorgen så kan det dröja flera år innan de får sina kläder, eftersom beslutet regelmässigt överklagas av konkurrerande klädesföretag som förlorat upphandlingen. Undersköterskornas kompetens behöver värderas genom en rimlig lön som går att leva på och tydliga arbetsuppgifter som motsvarar utbildningen och som går att genomföra på den avsatta tiden.

Hillevi Larsson (S)

Jamal El-Haj (S)